

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

GAMVIK 8. OKTOBER

TILLEGGSSAKSLISTE

Saksnr	Sakstittel
46/24	Revisjonsbrev nr 15 for Gamvik kommune – investeringer 2024. Asfaltering av vei i Slettnes naturreservat

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Gamvik	8. okt 2024	46/24	24/1030	Lene Harila

REVISJONSBREV NR 15 FOR GAMVIK KOMMUNE – INVESTERINGER 2024.

ASFALTERING AV VEI I SLETTNES NATURRESERVAT

FORSLAG TIL VEDTAK

Kontrollutvalget viser til Revisjonsbrev nr 15 Investeringer 2024 fra KomRev NORD IKS, av 30. september 2024.

Kontrollutvalget ber konstituert kommunedirektør komme med skriftlig tilsvare på hvordan vurderinger som ble gjort da konstituert kommunedirektøren igangsatte investeringsprosjekt uten kommunestyrevedtak i hht kommunelovens § 14-2.

Kommunedirektør bes videre dokumentere hvordan unntaksbestemmelser i lov om offentlig anskaffelser med tilhørende forskrift ble anvendt, og hvilke vesentlighetsvurderinger som lå til grunn.

Når svar fra kommunedirektør foreligger ber kontrollutvalget om en vurdering av dette fra revisor.

Kontrollutvalget ber konstituert kommunedirektøren gi tilbakemelding til kontrollutvalget innen 16. november 2024.

VEDLEGG

1. Revisjonsbrev nr 15 – Investering 2024 fra KomRev NORD IKS, av 30. sept. 2024

Bakgrunn

Kontrollutvalget skal, på vegne av kommunestyret, se til at kommunens regnskaper, blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet så revisor bør gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet gjennom året. Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet så revisor bør gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet gjennom året.

Revisjonsbrev nr 15 – investeringer 2024

Revisor har gjennomgått kommunens investeringsregnskap og ser at det er ført betydelig utgifter på nye investeringsprosjekt asfaltering av vei, og dette uten at det er et gyldig budsjett til dette.

I kommuneloven står det at det er kommunestyret som skal vedta et investeringsbudsjett, og den samme bestemmelsen har kommunen selv i sitt økonomireglement. Dette betyr at det ikke er anledning for kommunedirektør å gå utenfor kommunestyrets vedtak, og revisor

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Gamvik	8. okt 2024	46/24	24/1030	Lene Harila

viser til punkt 15 i kommunens delegasjonsreglement der det står at alle anskaffelser utover 500 000 kr skal avgjøres gjennom politisk behandling.

Revisor peker på at det ikke er, utfra regelverket ovenfor, gyldige vedtak i følgende anskaffelser:

1. 6035 Asfaltering av Slettnesveien på 2 167 910 kr
2. 6035 Utskiftning vannledning Værveien asfalt 762 628 kr

Da dette ble gjort forelå det så vidt revisor kan finne, ikke politiske vedtak som godkjente disse investeringer.

På bakgrunn av dette ser revisor at Lov om Offentlig Anskaffelser (LOA) ikke er overholdt. Opplysninger om revisor har tilsier at investeringene skulle vært behandlet i henhold til lov om offentlig anskaffelser, og dermed skulle vært kunngjort som konkurranse.

Revisor åpner for viser til at det i særlige tilfeller kan gjennomføres anskaffelser uten kunngjøring og konkurranse, og kommunen har svart at de har brukt denne unntaksbestemmelsen i dette tilfellet.

I flg forskrift for offentlig anskaffelse §5-2 (1) b. kan oppdragsgiver inngå kontrakt på grunnlag av usedvanlig fordelaktig tilbud. Men det er knyttet svært strenge kriterier til dette unntaket. Revisor ber om dokumentasjon på at unntaksbestemmelse kan brukes.

Asfaltering av vei Slettnes naturreservat, Gamvik kommune – Statsforvalterens politianmeldelse

Det er også slik at Statsforvalteren har politianmeldt Gamvik kommune for asfaltering av vei i vernet naturreservat. Politiets etterforskning er ikke ferdig, og det kan komme mer til denne saken enn det som ligger til grunn nå. Sekretariatet tar denne opp for å avklare hva kontrollutvalget er forventet å gjøre i en slik sak.

Vurdering

Regelverket om offentlige anskaffelser pålegger oppdragsgivere å inngå kontrakter i medhold av prosedyreregler. Formålet med anskaffelsesregelverket er som nevnt å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser, jf. LOA § 1. Reglene skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, for å sikre allmennhetens tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Brudd på anskaffelsesreglene kan lede til erstatningsansvar og omdømmetap for kommunen.

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Gamvik	8. okt 2024	46/24	24/1030	Lene Harila

Vilkårene for å ta opp lån er gitt i kommunelovens § 14-14. Her er det blant annet angitt låneopptaket må være innenfor de rammene som kommunestyret har vedtatt, og det må være innenfor det som Statsforvalteren har godkjent (ROBEK).

Brudd på forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) § 5-2 første ledd, bokstav b innebærer et brudd på reglene som regulerer kontraktsinngåelser uten kunngjøring.

Anskaffelsesforskriften § 5-2 (1) b

Bestemmelsen gjelder situasjoner der en oppdragsgiver kan inngå kontrakt uten forutgående kunngjøring. § 5-2 (1) b er en snever unntakshjemmel, og det er svært viktig at kravene oppfylles for å kunne benytte denne.

I veileder for anskaffelsesforskriften er det en del kriterier for når en kan bruke overnevnte unntak, og dette bør kommunedirektør ha vurdert før det brukes:

- Hva som er usedvanlige fordelaktige vilkår ved tilbudet
- Hvor mye vurderte kommunedirektør at «vesentlig under markedspris» var og hva var vesentlighetsvurderingen vurdert opp mot
- Hvilken konkret helhetsvurdering lå til grunn bak dette kjøpet
- Hvilken kunnskap har kommunedirektør om det aktuelle markedet
- Hvilke omstendigheter gjorde at denne anskaffelsen og anskaffelsens størrelse gav anledning til unntak

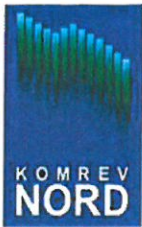
Det skal være en høy terskel for å bryte LOA, og sekretariatet er vet ikke om kommunen søkte noe form for juridisk rådgivning før det ble valgt å benytte unntak i anskaffelsesforskriften. Dersom dette er gjort bør dette legges fram for kontrollutvalg og revisor.

Asfaltering av vei i vernet naturreservat

Sekretariatet viser til Statsforvalterens politianmeldelse av Gamvik kommune for brudd på verneforskrift. Kontrollutvalget kan be kommunedirektør redegjøre for hvorfor kommunedirektør valgte å asfaltere på tross av Statsforvalterens rettleiding i 2023. Men saken er nå under politietterforskning og dermed bør kontrollutvalget vente til utfallet av dette. Når sak er avgjort av politimyndighet kan kontrollutvalget be om en orientering fra kommunedirektør og konsekvens av denne.

Tilrådning

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget ber om svar fra kommunedirektør på hvordan vurderinger som ble gjort da kommunedirektøren valgte å igangsette investeringer ved å bruk unntaksbestemmelser i lov om offentlig anskaffelser og tilhørende forskrift.

Til
Kontrollutvalget i Gamvik kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	196	Jan-Egil Dørum jed@komrevnord.no	76 97 76 25	30.09.2024

REVISJONSBREV NR 15 – INVESTERINGER 2024

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor rapportere skriftlig til kommunestyret dersom det avdekkes vesentlige mangler i den økonomiske internkontrollen og/eller vesentlige mangler av regnskapsopplysninger.

Ved gjennomgang av kommunens investeringsregnskap finner vi at det er bokført betydelig utgifter på nye investeringsprosjekt vedørende asfaltering uten at det foreligger gyldig budsjett. I henhold til kommuneloven § 14-2 er det kommunestyret selv som skal vedta årsbudsjettet. Dette fremkommer også av kommunens økonomireglement pkt 4.5 hvor det står det følgende; «Kommunestyret må selv fastsette investeringsbudsjettet i sin helhet, samt foreta vesentlige endringer».

Det er kun kommunestyret som har kompetanse til å vedta hvilke investeringer kommunen skal gjøre. Administrasjon har ikke fullmakt til selv å igangsette investeringsprosjekter uten gyldig politisk vedtak. Dette er også forankret slik i delegasjonsreglementet til kommunen punkt 15 der *Rådmannen har myndighet til å ta stilling til alle tilbud og inngå alle avtaler om anskaffelser av varer, tjenester og bygg og anlegg. Rådmannens fullmakt forutsetter at anskaffelser ligger innenfor de rammer som er gitt i årsbudsjett eller økonomiplan. Dersom det inngås avtaler som overstiger kr 500 000,- skal anskaffelsen legges frem for politisk behandling før anbudsprosessen iverksettes.*

På bakgrunn av informasjon vi har mottatt fra Gamvik kommune, kan vi ikke se at følgende investeringsprosjekter har gyldige budsjettvedtak når anskaffelsene ble gjennomført:

- 1) 6035 Asfalteringer Slettnesveien kr 2 167 910 eksl. mva.
- 2) 6034 Utskifting vannledning Værveien asfalt kr 762 628 eksl. mva.

Det foreligger ikke, etter våre opplysninger, politiske vedtak for disse investeringene når anskaffelsene ble effektuert.

Slik vi vurderer det var lov og forskrift om offentlige anskaffelser gjeldende da kommunen gjorde anskaffelser i ovennevnte investeringsprosjekter for asfaltering. Regnskapsopplysninger tilsier at anskaffelsene var kunngjøringspliktig, jf. lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Gamvik kommune har ikke kunngjort konkurranse om oppdragene. Anskaffelsesregelverket åpner i særskilte tilfeller for at anskaffelser kan gjennomføres uten kunngjøring og konkurranse. Kommunen svarer at de har brukt unntaksregelen i § 5-2 bokstav b der det står følgende: «Oppdragsgiveren kan inngå på grunnlag av et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelsene til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser.»

Iht. veileder til reglene om offentlige anskaffelser står det:

Oppdragsgiveren er fritatt fra reglene i forskriften del II der han kan inngå kontrakt på grunnlag av et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelsene til en pris som er vesentlig under markedspris, jf. § 5-2 første ledd bokstav b. Det er en høy terskel for å påberope seg unntaket.

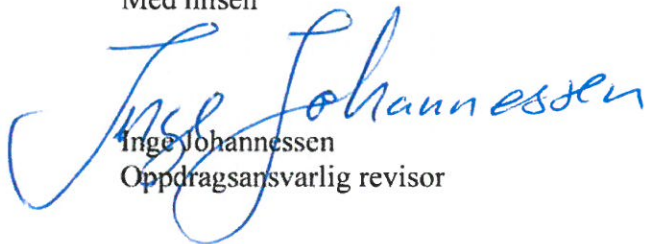
Når det skal vurderes hva som er usedvanlig fordelaktige vilkår, er det forholdet mellom tilbudet og de normale markedsprisene for tilsvarende ytelser som skal legges til grunn. Hvor mye en pris må ligge under markedspris for at den skal være "vesentlig under markedspris" må avgjøres etter en konkret helhetsvurdering.

For å avgjøre om tilbudet er usedvanlig fordelaktig, må oppdragsgiveren ha kunnskap om det aktuelle markedet. Det kreves meget god kjennskap til det aktuelle markedet hvor ytelsen kan anskaffes. Som utgangspunkt stilles det derfor relativt strenge krav. Hvor strenge disse kravene er, må avgjøres ut fra omstendighetene i den enkelte anskaffelsen og vil blant annet avhenge av anskaffelsens størrelse.

Vi ber om kommunens dokumentasjon på at dette unntaket kan brukes.

Kr 822 170 eks. mva av kostnadene på investeringsprosjektet 6035 Asfalteringer Slettnesveien, gjelder asfaltklargjøring. Kommunen har vist til at det er inngått rammeavtale med Stein Kåre Røvik AS. Revisor har fått rammeavtalen, og ser at den gjelder for området vann og avløp. Opplysningene vi har mottatt tilsier at oversendte rammeavtale ikke kunne brukes på ovennevnte investeringsprosjekt. Vi har bedt kommunen om å gi oss mer informasjon om grunnlaget for bruken av rammeavtalen. Kommunen svarer at de mente at rammeavtalen kunne brukes til dette formålet.

Med hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Kommunedirektør i Gamvik kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

ETTERSENDELSE TIL SAK 34/24 – ORIENTERINGER

1. Oversikt over varslinger i kommunen 2023-2024/tilsyn fra arbeidstilsynet
2. Orientering om varslingsrutiner og behandling av varslinger

1

Varslingssaker i Gamvik kommune

24/567 Varsel etter opplæringsloven- Under behandling

23/410 Varsel om utuktig omgang/ seksuelle overgrep-politianmeldt

23/277 Varsel på politiker- Kritikk av brøyting

23/532 Varsel om kritikkverdige forhold, oppvekst – oversendt statsforvalteren

23/16 Varsel på og av ansatt i Gamvik kommune

Her ligger det varsler av og på ansatt, dette i personalmappen til ansatt.

22/425 Varsel om manglende oppfølging av bekymringsmelding

21/1177 Varsel om trusler – avsluttet

Ukjent saksnummer Varsel i forbindelse med hendelse 23/12-2022 – Lukket med merknad om at deler av ledelsen det var varslet på har deltatt i undersøkelsen

Fra 01.01.2023 til 31.08.2023 opplyser kommunedirektøren at Gamvik kommune har mottatt 7 varsler pr. 22.08.23 to varsler er lukket og 5 er ikke lukket. I denne oppsummeringen går jeg ut fra at varselet etter formannskapsmøtet 25.08.2024 er med. Varselet etter dette møtet og varsel av 26.01.2024 ble avsluttet i kommunestyret 18.09.2024.

Oversikt tilsyn 2024

Fra Arbeidstilsynet

Tilsyn Bo- og servicesenter, purring på tilsyn i 2023. Lukket

Tilsyn Anleggstjenesten 8/5, muskel- og skjelettplager frist for lukking 01.11.2024

Sentraladministrasjonen 31/5, offentlig oppdragsgiver frist for lukking 30.09. Svar sendt

Psykiatritjenesten 4/9. pålegg ikke kommet

Mehamn skole og SFO 5/9, muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Pålegg ikke kommet

Fra DSB

Tilsyn med brann- og redningsvesenet 01.10.2024

Pålegg ikke kommet

Mattilsynet

Tilsyn med vannverkene i kommunen, ROS analyse for vannforsyningen.

Konkurransen utlyst